

**Varmt
välkomna!**

DEN ATTRAKTIVA REGIONEN

Ett samarbete mellan:

DEN ATTRAKTIVA REGIONEN

Den attraktiva regionen

Frågeställning

Hur skapa förutsättningar för en attraktiv region?

- Integrerat synsätt på hållbar utveckling,
- Samspelet mellan rumslig utveckling och transportinfrastrukturplanering,
- Governance – nätverk, samspel, samverkan, samordning, samagerande.

Projekt mål

- att utveckla en djupare förståelse för hur rumsliga struktur och infrastystem kan samspela för att ge **attraktiva regionala utvecklingsförutsättningar** samt bidra till ett miljöeffektivt transportsystem och social hållbarhet,
- att utveckla **metodik** för att hantera intressekonflikter inom transportplaneringen mot bakgrund av de rumsliga intressekonflikter som följer av olika befolknings-, närings- och naturresursmässiga förutsättningarna i respektive berörd region,
- att skapa **kompetenshöjning** hos berörda aktörer (från policyskapare och regelutformare till planupprättare och projektansvariga).

Förutsättningar

- DAR ett utvecklingsprojekt
- DAR en gemensam lärprocess
- DAR ett följeforskningsprojekt

- DAR bygger vidare på erfarenheter från *Den Goda Staden* i fråga om processer och arbetssätt.

- DAR pågår maj 2013 till juni 2016 (minst).

Kan vi skapa attraktiva regioner?

Carl-Johan Engström
antologiredaktör

DEN ATTRAKTIVA REGIONEN

En antologi om förutsättningar och angreppssätt för regional utveckling

Vad är en attraktiv region?

- dragningskraft, konkurrens om människor och verksamheter/företag
- tillväxt som föreställning

Egenskaper och megatrender

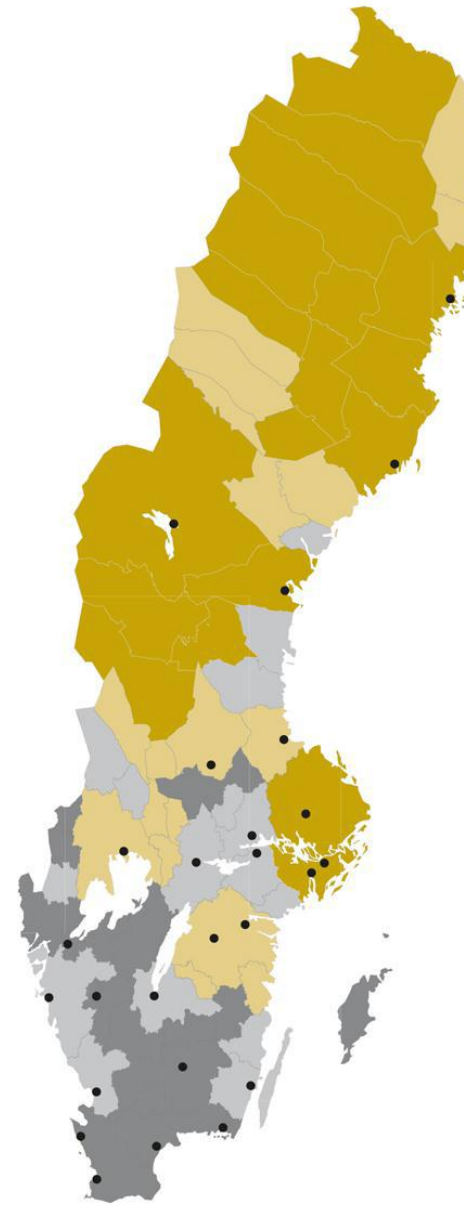
- tre forskare

Hur kan man skapa den?

- två branschföreträdare
- två praktikfall

Hur kan samhällsplanering bidra?

- två bidrag om processens roll
- 10 reflektioner

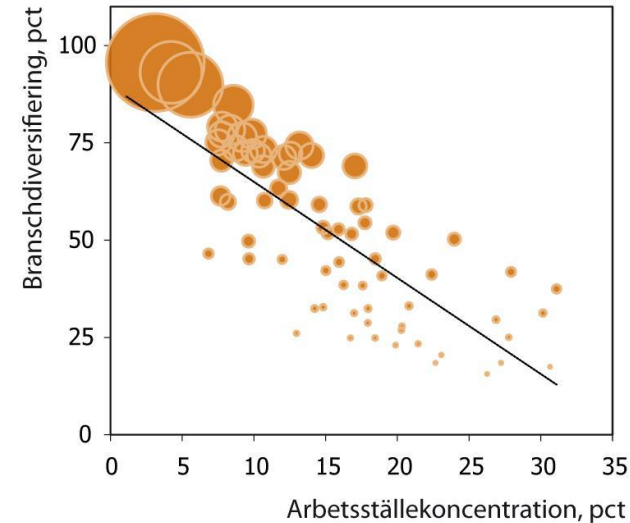

Vad är en attraktiv region?

- **Storleken har betydelse**
 - tillgänglighet till arbetsmarknad
 - utbud av dagligvaror och offentlig service
 - tillgänglighet till specialiserad service och kultur
 - ömsesidigt utbyte mellan orter i regionen
- **Platsbundna värden**
- **Socialt kapital och entreprenöriell samverkan**

Påverkbart?

- en fråga om inre och yttre tillgänglighet
- men också om politiska institutioner
- och identitet

samhällsplanering

institutionsbyggande

regional gemenskap

Hur göra processer effektivare?

En *ny situation*

- ömsesidigt beroende - ingen part kan ensam
 - vända trender
 - hantera samlade anspråk från trender
- *fler* parter engagerade
 - kräver djupgående samverkan
 - förståelse för varandras tänkesätt → vad som 'sitter i huvudet'
- målbildsarbete och förhandlingar
- avläring *och* inläring

Antologins användning

- ✓ **i regionala seminarier**
- ✓ **för att ta fram målbilder som styr**
- ✓ **vid utveckling av effektiva processer**

...

DEN ATTRAKTIVA REGIONEN

Joachim Glassell

Svensk Handel

DEN ATTRAKTIVA REGIONEN

Samverkan för regional utveckling

DAR – Startkonferens, 27 november

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

Göran Cars
Samhällsplanering och miljö. KTH
Projektledare Kiruna

Vi lever i en ny tid.....?

Tre utmaningar

- Regionalisering
- Ökad komplexitet
- Ömsesidiga beroende mellan aktörer

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

SAMVERKAN ÄR LÖSNINGEN!

”vi äger frågan tillsammans”

”bara med gemensamma ansträngningar kan vi lösa problemet”

”1+1=3”

vi måste lämna stuprören – sjungom hängrännsans lov

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

men om nu samverkan är lösningen – **VARFÖR ÄR
DET DÅ SVÅRT ATT SAMARETA**

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

...och varför blir samverkan ofta snackklubb och sällan verkstad?

....det tycks finnas en förkärlek för ”business as usual”

Tre utmaningar för meningsfull samverkan

1. Förstå att vi har olika mentala bilder av verkligheten

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

2. Förstå att förändring alltid möter motstånd

3. Förstå att planeringsprocessen är en värdeskapande process

1. Mentala bilder - Exemplet Resecentrum:

Tre aktörer:

Alla med ambitionen att skapa samhällsutveckling

Alla med ambitionen att skapa attraktivitet

Planeringsprocessen en dans på rosor?

KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad

Exemplet Resecentrum:

Planeringsprocessen en dans på rosor?

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

NÄ – EN LÅNGDRAGEN PROCESS KANTAD AV KONFLIKTER

Exemplet Resecentrum:

Aktörernas intressen:

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

Trafikverket: trafikala frågor och regional tillgänglighet

Stationsägaren: en station med en mångfald av funktioner, service och folkliv - lönsamhet

Kommunen: infrastrukturen & stationen skapar möjligheter för stadsutveckling

Vad är kruxet?

Aktörerna har olika mentala bilder av det man ytligt sett är överens om 'önskvärd samhällsutveckling' och 'attraktivitet'

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

Aktörerna har alla makt att påverka

- pengar
- verksamheter
- planläggningsmakt
- opinionsbildning

Aktörerna är ömsesidigt beroende av varandra

2. Motstånd mot förändring

Ingen kan säga nej till utveckling och förbättring, men Det gör ont förändra (kväver nya sätt att tänka, arbeta och samverka)

KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad

Path dependence

Snarare än att bejaka förändring och en ny utvecklingsväg håller vi oss kvar i invanda hjulspår och föredrar små inkrementella förändringar

3. Värdeskapande processer

Planering och byggande skapar värden!
Infrastruktur bygger stad!

KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad

Att förhandla om *en* fråga leder ofta till
positionsförhandlande och vinna-förlora
situationer

Att inkludera flera frågor i förhandlingen
innebär möjligheter till värdeskapande och
genom att byta frågor skapas möjligheter till
vinna-vinna situationer

Antologins användning

DEN ATTRAKTIVA REGIONEN

10 reflektioner

Om

målbilder

strategisk planering

relationer mellan orter

bebyggelseutvecklingens roll

regional kollektivtrafik

varustransporter och godstrafik

platsbundna värden

konkurrens och samverkan

vem som har ansvaret att driva utvecklingen

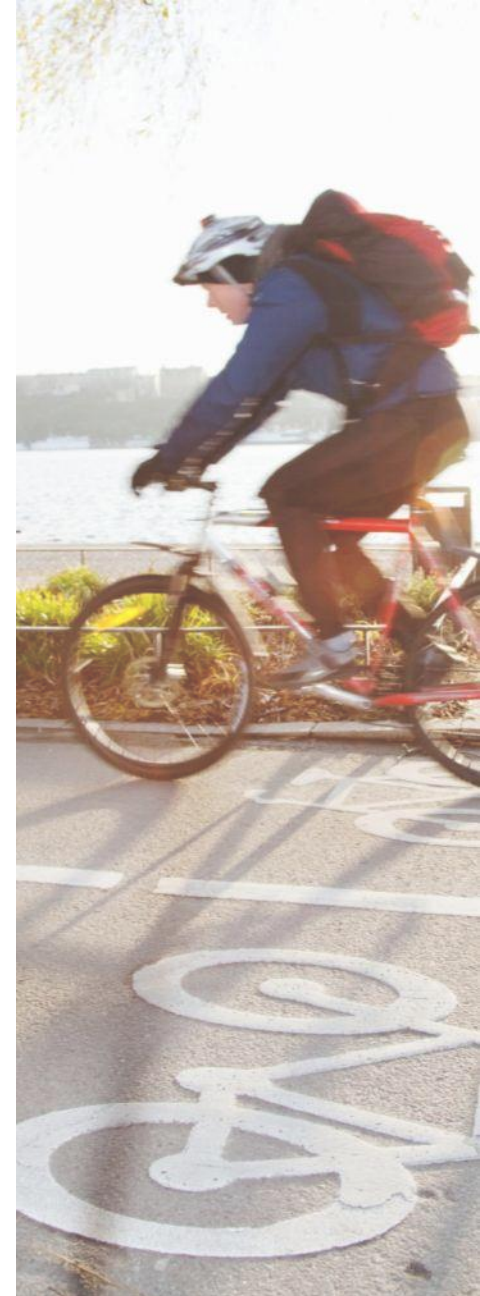
mångfald i arbetet

... och tre slutsatser

framgångsrikt utvecklingsarbete kräver:

1. ett tillräckligt djupt och konkret målbildsarbete
2. värdeskapande förhandlingar mellan aktiva parter som alla är beredda att bidra till genomförandet
3. beslut som är långsiktigt stabila och trovärdiga även utanför kretsen av beslutsfattare

A photograph of a railway track stretching into the distance through a snowy winter landscape. The tracks are flanked by snow-covered ground and bare trees. On the right side, there is a signal post with a black circular signal head and a yellow square sign with a black letter 'V'. The sky is clear and blue, and the sun is low on the horizon, creating a warm glow.

Tack för idag!
Välkomna till minglet!

DEN ATTRAKTIVA REGIONEN